

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

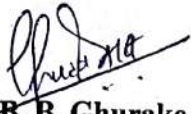
A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

REPORT

In the academic year 2019-20 department of Geography runs a value added course at B.A.II level. The name of the course is 'A Value Added Course in Tourism'. There are 14 students enrolled for this course. The duration of course is 30 Days (01.01.2020 to 24.02.2020) and this course was free for students. The faculty of the department taught the syllabus of the course there are three units in the syllabus of the course. The course has practical base it is completed successfully by the students of Geography at Second year.

No. of Beneficiaries : 14

Course Outcome: Explain the process of tourism and tourist centers.

Dr. B. B. Ghurake
(Course Coordinator)

Head
Department of Geography
Rajarshi Chh. Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

**RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU
COLLEGE, KOLHAPUR**

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Course Coordinator : Dr. B. B. Ghurake

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Notice

Date: - 10/12/2019

The students who have opted geography as their specialization are hereby informed that, the department of geography is conducting "A Value added course in Tourism". The course content comprises 3 units; out of them one unit is kept for field work/study tour. Duration of this course will be 1 month comprises 30 contact hours. The students who are interesting to take admission for the above course they have to communicate with Dr. B. B. Ghurake (8482983364) and Dr. M. D. Kadam (9921450692) in the department of geography on OR before 24th December, 2021. Teaching for the course will be started from 1st January 2020.

Dr. B. B. Ghurake
(Course Coordinator)

Dr. M. D. Kadam
Department of Geography
Rajarsi Chh. Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Syllabus

UNIT I: Introduction and components of Tourism

- 1.1 Definition of Tourism and Tourist
- 1.2 Geographical, Social and Cultural components
- 1.3 Significance of Tourism

UNIT II: Tourism Centers in Maharashtra

- 2.1 Natural tourism centers
- 2.2 Religious tourism centers
- 2.3 Historical tourism centers

UNIT III: Organization of Tour: Aspects of organization of Tour

- 3.1 Importance of Tour
- 3.2 Objectives of Tour
- 3.3 Economic Planning
- 3.4 Framework of Tour
- 3.5 Choice of Tourism Centers
- 3.6 Duration of Tour

- 3.7 Distance of Tour
- 3.8 Means of Transportation
- 3.9 Age Group
- 3.10 Accommodation

Reference Books:-

1. Bhatia A.K. : International Tourism
2. Bhatia A.K. : Tourism Development
3. Dhar Pram Nath : Development of Tourism and Travel Industry
4. Gupta V.N. : Tourism in India
5. Negi Jagmohan : Tourism Development and Resource Conservation
6. Pearce Donglas : Tourism Development
7. Robinson R. : Geography of Tourism
8. Sharma K.C.: Tourism: Policy, Planning strategy.
9. Sinha P.C. : Tourism Marketing
10. Singh Shawni : Principles of Indian Tourism
11. Singh S.N. : Geography of Tourism and Recreation
12. Geography of Tourism: Distance Education Department, Shivaji University, Kolhapur.
13. शिंदे एस. बी.: पर्यटन भूगोल.
14. चारपुरे व्ही.टी. : पर्यटन भूगोल, पिंपळापुरे पब्लिकेशन, नागपूर.

Examination Pattern: (One Paper of 100 Marks)

- MCQs : 100 Marks

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Admission Form

To,
The Principal,
Rajarshi Chhatrapati Shahu College,
Kolhapur-416 003

Photo

Respected Sir,

I intend to seek admission for A Value added course in Tourism run by the Department of Geography,
Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur.

My personal details are as follows:

Surname Name Father's Name Mother's Name

1. Full Name _____

(In Block letters)

2. Address for correspondence : _____

3. E-mail ID: _____

4. Phone No. : _____

5. Gender :

M		F	
---	--	---	--

6. Date of Birth:

--	--	--

7. Age: _____

8. Class: _____ 9. Religion & Caste: _____

Yours faithfully,

Course Co-ordinator

Principal
Department of Geography
Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S
RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY
A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

2019-20

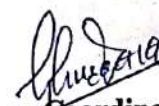
- **Course Coordinator** : Dr. B. B. Ghurake
- **Started Date** : 01 January, 2020
- **Time/Period** : 30 Days
- **Fees** : No Fees

Resource Person:

1) Dr. M. D. Kadam

2) Dr. B. B. Ghurake

3) Dr. A. H. Ghodake

Course Coordinator

Head
Department of Geography
Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

TIME TABLE

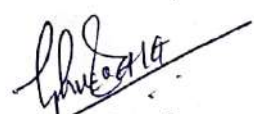
January-February-2020

Day	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday
Time	11.30 a.m. to 12.30 p.m.	11.30 a.m. to 12.30 p.m.	11.30 a.m. to 12.30 p.m.	11.30 a.m. to 12.30 p.m.
Teacher	M. D.K.	B.B.G.	A.H.G.	B. B.G.

M. D. K. : Dr. M. D. Kadam

B. B. G. : Dr. B. B. Ghurake

A. H. G. : Dr. A. H. Ghodake

Dr. B. B. Ghurake
(Course Coordinator)

Head
Department of Geography
Rajarshi Chh. Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

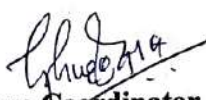
RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Workload Distribution 2019-20

Unit Number	Name of the Unit	Name of the Faculty
I	Introduction and Components of Tourism	Dr. M. D. Kadam
II	Tourism Centers in Maharashtra	Dr. A. H. Ghodake
III	Organization of Tour: Aspects of organization of Tour	Dr. B. B. Ghurake

Course Coordinator

Principal
Department of Geography
Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Board of Studies

Sr. No.	Name	Designation	Position	Signature
1	Dr. S. T. Salunkhe	Principal	Chairman	
2	Prof. (Dr.) B. S. Puntambekar	Faculty Incharge-Arts	Member	
3	Dr. S. P. Pawar	IQAC Coordinator	Member	
4	Dr. S. S. Lavekar	Chairman, Criterion-I	Member	
5	Prof. (Dr.) S. D. Shinde	Professor & Head, Dept. of Geography Shivaji University, Kolhapur.	External Member	
6	Dr. M. D. Kadam	HoD, Dept. of Geography R.C. Shahu College, Kolhapur	Member	
7	Dr. B. B. Ghurake	Assistant Professor	Coordinator	
8	Dr. A. H. Ghodake	Assistant Professor	Member	

Course Coordinator

Principal
Department of Geography
Rajarsi Chh. Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

ENROLLED STUDENTS LIST 2019-20

Sr. No.	Name of The Student	Class
1	Aiwale Laxmi Basappa	B. A. II
2	Dudhani Grupsing B.	B. A. II
3	Dudhani Mandipshing B.	B. A. II
4	Golandaj Irshad Anjum	B. A. II
5	Jadhav Sourabh Sanjay	B. A. II
6	Kamble Anup Vijay	B. A. II
7	Kamble Ganesh Yalappa	B. A. II
8	Malve Sachin Mohan	B. A. II
9	Mane Harsharaj Rajendra	B. A. II
10	Patil Rohan Surykant	B. A. II
11	Patil Shubham Rangrao	B. A. II
12	Rajput Sagar Sanjay	B. A. II
13	Satpute Manoj Balaso	B. A. II
14	Sawant Shidesh Gajanan	B. A. II

Dr. B. B. Ghurake
(Course Coordinator)

Head
Department of Geography
Rajarsi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY

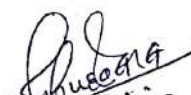
ACADEMIC YEAR: - 2019-20

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM

Notice

Date: - 29.02.2020

The Students enrolled for the above course are hereby informed that the examination will be conducted on Monday 09.03.2020 at 8.00 am. Question papers may consists of 50 MCQs.

Dr. B. B. Ghurake
(Course Coordinator)

Head
Department of Geography
Rajarshi Chh. Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S
RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR

DEPARTMENT OF GEOGRAPHY
A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM 2019-20

Result & Distribution of Certificates

Date:-17th March, 2020

Sr. No.	Name of the Student	Class	Marks Obtained
1	Aiwale Laxmi Basappa	BA-II	90
2	Dudhani Grupsing B.	BA-II	86
3	Dudhani Mandipshing B.	BA-II	82
4	Golandaj Irshad Anjum	BA-II	84
5	Jadhav Sourabh Sanjay	BA-II	92
6	Kamble Anup Vijay	BA-II	88
7	Kamble Ganesh Yalappa	BA-II	82
8	Malve Sachin Mohan	BA-II	84
9	Mane Harsharaj Rajendra	BA-II	86
10	Patil Rohan Surykant	BA-II	88
11	Patil Shubham Rangrao	BA-II	82
12	Rajput Sagar Sanjay	BA-II	92
13	Satpute Manoj Balaso	BA-II	82
14	Sawant Shidesh Gajanan	BA-II	80

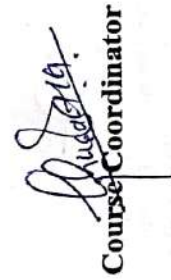

Course Coordinator

Head
Department of Geography
Rajarsi Chh. Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S
RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR
Department of Geography

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM
ATTENDANCE SHEET

Sr. No.	Name of The Student	01.01.2020	02.01.2020	06.01.2020	07.01.2020	08.01.2020	09.01.2020	13.01.2020	14.01.2020	15.01.2020	16.01.2020
1	Aiwale Laxmi Basappa	P	P	P	A	P	P	P	A	A	A
2	Dudhani Grupsing B.	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
3	Dudhani Mandipshing B.	P	P	A	P	P	P	P	P	P	P
4	Golandaj Irshad Anjum	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
5	Jadhav Sourabh Sanjay	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
6	Kamble Anup Vijay	A	P	P	P	P	P	P	P	P	P
7	Kamble Ganesh Yalappa	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
8	Malve Sachin Mohan	P	P	P	P	A	P	P	A	P	P
9	Mane Harsharaj Rajendra	P	P	P	P	P	P	P	P	A	P
10	Patil Rohan Surykant	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
11	Patil Shubham Rangrao	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
12	Rajput Sagar Sanjay	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
13	Satpute Manoj Balaso	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
14	Sawant Shidesh Gajanan	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P

Course Coordinator

Head of Department
Department of Geography
Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S
RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR
Department of Geography

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM
ATTENDANCE SHEET

Sr. No.	Name of The Student	20.01.2020	21.01.2020	22.01.2020	23.01.2020	27.01.2020	28.01.2020	29.01.2020	30.01.2020	03.02.2020	04.02.2020
1	Aiwale Laxmi Basappa	P	P	P	P	A	P	A	A	P	P
2	Dudhani Grupsing B.	P	P	A	P	P	P	P	P	P	P
3	Dudhani Mandipshing B.	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
4	Golandaj Irshad Anjum	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
5	Jadhav Sourabh Sanjay	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
6	Kamble Anup Vijay	P	P	P	P	P	P	A	P	P	P
7	Kamble Ganesh Yalappa	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
8	Malve Sachin Mohan	P	P	P	P	P	P	P	A	P	P
9	Mane Harsharaj Rajendra	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
10	Patil Rohan Surykant	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
11	Patil Shubham Rangrao	P	P	A	P	P	P	P	P	P	P
12	Rajput Sagar Sanjay	P	P	P	P	A	P	P	P	P	P
13	Satpute Manoj Balaso	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
14	Sawant Shidesh Gajanan	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P

Course Coordinator

Department of Geography
Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR
Department of Geography

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM
ATTENDANCE SHEET

Sr. No.	Name of The Student	05.02.2020	06.02.2020	10.02.2020	11.02.2020	12.02.2020	13.02.2020	17.02.2020	18.02.2020	20.02.2020	24.02.2020
1	Aiwale Laxmi Basappa	A	P	P	P	P	P	P	P	P	P
2	Dudhani Grupsing B.	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
3	Dudhani Mandipshing B.	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
4	Golandaj Irshad Anjum	P	P	P	P	P	P	P	P	P	A
5	Jadhav Sourabh Sanjay	P	A	P	P	P	P	P	P	P	P
6	Kamble Anup Vijay	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
7	Kamble Ganesh Yalappa	P	P	P	P	P	P	P	A	A	P
8	Malve Sachin Mohan	P	P	P	A	P	P	P	P	P	P
9	Mane Harsharaj Rajendra	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
10	Patil Rohan Surykant	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
11	Patil Shubham Rangrao	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
12	Rajput Sagar Sanjay	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
13	Satpute Manoj Balaso	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
14	Sawant Shidesh Gajanan	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P

Course Coordinator

Head of Department
 Department of Geography
 Rajarshi Chh. Shahu College, Kolhapur

राजर्षी छत्रपती शाहू कॉलेज, कोल्हापूर
भूगोल विभाग

A VALUE ADDED COURSE IN TOURISM
(मूल्य वर्धित अभ्यासक्रम - पर्यटन) परीक्षा २०१९-२०

वार:- सोमवार, दिनांक:- ०९.०३.२०२०

वेळ - सकाळी ०८:०० ते ११:००

एकूण गुण : १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

२. प्रत्येक उपप्रश्नास दोन गुण आहेत.

प्रश्न १. खाली दिलेल्या प्रश्नांसाठी योग्य पर्याय निवडा.

- 1) "निसर्ग पर्यटन" हे काय म्हणून ओळखतात?
a. A) कृषी पर्यटन B) साहसी पर्यटन C) शाश्वत पर्यटन D) वारसा पर्यटन
- 2) 'महाबळेश्वर' हे थंड हवेचे ठिकाण कोठे आहे?
a. A) पुणे जिल्हा B) सातारा जिल्हा C) सांगली जिल्हा D) सोलापूर जिल्हा
- 3) खालीलपैकी कोणते पर्यटन ऋतुमानानुसार होते?
a. A) सुट्टीचे पर्यटन B) सागरी पर्यटन C) उन्हाळी पर्यटन D) हवाई पर्यटन
- 4) "जोग" धबधबा कोणत्या नदीवर आहे ?
a. A) गंगा B) कावेरी C) कृष्णा D) शरावती
- 5) पर्यटनातील आधुनिक संकल्पना कोणती आहे?
a. A) कृषीपर्यटन B) ऐतिहासिक पर्यटन C) प्रवास पर्यटन D) सामाजिक पर्यटन
- 6) कोणत्या देशाच्या अर्थव्यवस्थेमध्ये पर्यटनाचा वाटा सर्वाधिक आहे?
a. A) ऑस्ट्रेलिया B) ग्रेट ब्रिटन C) स्वित्झर्लंड D) जर्मनी
- 7) खालीलपैकी पर्यटनाची कोणती संकल्पना आधुनिक आहे?
a. A) आनंद पर्यटन B) करमणूक पर्यटन C) उन्हाळी पर्यटन D) कृषी पर्यटन
- 8) पर्यटनाच्या विकासामध्ये कोणता घटक परिणामकारक ठरत नाही?
a. A) हवामान B) जलप्रणाली C) पर्वत D) उद्योगधंदे
- 9) "पर्यावरणीय पर्यटन" या संकल्पनेमध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश होत नाही?
a. A) वन्य प्राण्यांचे संवर्धन B) नैसर्गिक वनसंपदेचे जतन
b. C) पर्यावरणीय प्रदूषण D) पर्यावरण संवर्धन
- 10) ज्या पर्यटनामध्ये दोन किंवा दोनहून जास्त व्यक्तींचा समावेश असतो, त्या पर्यटनास काय म्हणतात?
a. A) खाजगी पर्यटन B) व्यक्तिगत पर्यटन C) समूह पर्यटन D) व्यक्तिगत व खाजगी पर्यटन
- 11) साप्ताहिक सुट्टीची संकल्पना सर्वप्रथम कोणत्या देशांमध्ये सुरू झाली?
a. A) अफगानिस्तान B) बेल्जियम C) कॅनडा व इटली D) इटली
- 12) पर्यटनाच्या वाढीवर परिणाम करणारा आर्थिक घटक कोणता आहे?
a. A) थंड हवेची ठिकाणे B) धबधब्याची ठिकाणे
b. C) समुद्रकिनारी ठिकाणे D) वाहतुकीची साधने
- 13) अयोध्या नगरी कोणत्या नदीच्या तीरावर वसली आहे?
a. A) घागरा B) गंडक C) कोसी D) शरावती
- 14) खालीलपैकी कोणते थंड हवेचे ठिकाण नाही?
a. A) मसूरी B) नैनिताल C) महाबळेश्वर D) मारलेश्वर
- 15) आसाममधील "काझीरंगा" हे राष्ट्रीय उद्यान कोणत्या वन्य प्राण्यांसाठी प्रसिद्ध आहे?
a. A) मोर B) हरीण C) एक शिंगी गेंडा D) सिंह

- 16) भारतामध्ये पर्यटनाचा विकास होण्याच्या दृष्टीने खालीलपैकी कोणती संस्था कार्यरत आहे?
- a. A) ITDC B) MTDC C) ICTD D) MCTD
- 17) "गेट वे ऑफ इंडिया" हे पर्यटनाचे आकर्षण केंद्र कोणत्या समुद्रकिनार्यावर आहे?
- a. A) हिंदी महासागर B) अरबी समुद्र C) कॅस्पियन समुद्र D) भूमध्य समुद्र
- 18) खालीलपैकी प्राचीन कालखंडातील पर्यटन स्थळ कोणते आहे ?
- a. A) महाबळेश्वर B) लोणावळा C) काशी D) कलकत्ता
- 19) खालीलपैकी कोणत्या देशाच्या अर्थव्यवस्थेमध्ये पर्यटनाचा वाटा उल्लेखनीय आहे?
- a. A) भारत B) U.S.A C) पाकिस्तान D) स्विट्झर्लंड
- 20) MTDC चे मुख्यालय कोठे आहे?
- a. A) मुंबई B) पुणे C) नागपूर D) कोल्हापूर
- 21) अयोध्या हे खालीलपैकी कोणते पर्यटन स्थळ आहे?
- a. A) नैसर्गिक B) प्राकृतिक C) धार्मिक D) सांस्कृतिक
- 22) हिंदू धर्मियांचे दक्षिण भारतातील प्रसिद्ध पर्यटन स्थळ कोणते?
- a. A) बनारस B) देवप्रयाग C) तिरुपती D) पंढरपूर
- 23) शरावती नदीवर कोणता धबधबा आहे?
- a. A) धुवांधार B) जोग C) सहस्रधारा D) नायगारा
- 24) राजस्थानमधील थंड हवेचे ठिकाण कोणते ?
- a. A) उटी B) सिमला C) दार्जीलिंग D) माउंट अबू
- 25) काझीरंगा अभयारण्य कोणत्या प्राण्यासाठी प्रसिद्ध आहे?
- a. A) गेंडा B) वाघ C) सिंह D) नीलगाय
- 26) 'सरदार वल्लभ भाई पटेल' यांचे स्मारक कोणत्या शहरात आहे?
- a. A) अहमदाबाद B) गांधीनगर C) बडोदा D) सुरत
- 27) नृसिंहवाडी हे तीर्थक्षेत्र कोणत्या नदी तीरावर वसले आहे?
- a. A) पंचगंगा B) कृष्णा C) भोगावती D) वारणा
- 28) कोणत्या शहरास पर्यटन राजधानी म्हणून ओळखतात ?
- a. A) पुणे B) मुंबई C) नागपूर D) औरंगाबाद
- 29) चितोडगड किल्ला कोणत्या राज्यात आहे?
- a. A) राजस्थान B) कर्नाटक C) मध्यप्रदेश D) महाराष्ट्र
- 30) वृंदावन गार्डन कोणत्या राज्यात आहे?
- a. A) राजस्थान B) कर्नाटक C) मध्यप्रदेश D) महाराष्ट्र
- 31) उंट महोत्सव कोणत्या राज्यात साजरा केला जातो?
- a. A) राजस्थान B) गुजरात C) मध्यप्रदेश D) महाराष्ट्र
- 32) पर्यटन नियोजनामध्ये सर्वात महत्वपूर्ण घटक आहे?
- a. A) पर्यटन स्थळांची निवड B) पर्यटनाचा कालावधी/ऋतू
b. C) वाहतुकीची साधने D) पैशाचे नियोजन
- 33) पर्यटन नियोजनामध्ये खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा समावेश होत नाही ?
- a. A) पर्यटन स्थळांची निवड B) पर्यटनाचा कालावधी/ऋतू
b. C) वाहतुकीची साधने D) पर्यटकांची संख्या
- 34) छत्रपती शिवाजी महाराजांचे मंदिर कोणत्या किल्यावर आहे?
- a. A) सिंधुदुर्ग B) तोरणा C) पुरंदर D) सिंहगड
- 35) जंजिरा हा कोणत्या जिल्ह्यातील प्रमुख जलदुर्ग आहे?
- a. A) रत्नागिरी B) रायगड C) सिंधुदुर्ग D) ठाणे
- 36) कृष्णा व कोयनेच्या संगमावर कोणते शहर वसले आहे?
- a. A) महाड B) कराड C) कोल्हापूर D) ठाणे
- 37) खिद्रापूर लेणी कोणत्या जिल्ह्यात आहेत?

- a. A) रत्नागिरी B) कोल्हापूर C) सिंधुदुर्ग D) ठाणे
- 38) सध्या जगात सर्वात वेगाने वाढणारा व्यवसाय कोणता आहे?
- a. A) बेकरी B) मासेमारी C) पर्यटन D) साखर कारखानदारी
- 39) खालीलपैकी कोणता प्राकृतिक घटक पर्यटनामध्ये महत्त्वाचा ठरतो?
- a. A) वाहतूक B) निसर्ग सौंदर्य C) जलसिंचन D) शेती
- 40) "राधानगरी अभयारण्य" कोणत्या वन्यजीवासाठी प्रसिद्ध आहे?
- a. A) वाघ B) गवा C) गेंडा D) हत्ती
- 41) कोणत्या देशाच्या अर्थव्यवस्थेमध्ये पर्यटनाचा वाटा सर्वाधिक आहे?
- a. A) ऑस्ट्रेलिया B) ग्रेटब्रिटन C) स्वित्झर्लंड D) जर्मनी
- 42) खालीलपैकी पर्यटनाची कोणती संकल्पना आधुनिक आहे?
- a. A) आनंद पर्यटन B) करमणूक पर्यटन C) उन्हाळी पर्यटन D) कृषी पर्यटन
- 43) काश्मीरमधील कोणती व्हॅली पर्यटनाच्या दृष्टीने प्रसिद्ध आहे?
- a. A) रिफ्ट व्हॅली B) किदार व्हॅली C) सायलेंट व्हॅली D) तेहरी व्हॅली
- 44) आनंद उपभोगण्यासाठी कोण प्रवास करतो?
- a. A) विद्यार्थी B) व्यापारी C) शास्त्रज्ञ D) पर्यटक
- 45) खालीलपैकी कोणती पर्यटन प्रेरणा असू शकत नाही?
- a. A) शारीरिक आराम B) शारीरिक आरोग्य C) आनंद D) वेतन
- 46) अलीकडे पर्यटनाचे स्वरूप कसे बनले आहे?
- a. A) चित्रात्मक B) गतिशील C) पारंपारिक D) वर्णनात्मक
- 47) चंद्रभागा नदीच्या तीरावर कोणते पवित्र धार्मिक ठिकाण आहे ?
- a. A) आयोध्या B) वाराणसी C) गया D) पंढरपूर
- 48) पर्यटनामुळे खालीलपैकी कोणता फायदा होतो?
- a. A) राष्ट्रां-राष्ट्रांमध्ये कलह B) दोन देशांमध्ये कलह
b. C) आंतरराष्ट्रीय सामजस्य D) आंतरराष्ट्रीय कलह
- 49) "पर्यटन" या शब्दाची उत्पत्ती कोणत्या शब्दापासून झाली आहे?
- a. A) लॅटिन B) फ्रेंच C) दज D) ग्रीक
- 50) जगात वार्षिक सुट्टीची कल्पना सर्वप्रथम कोणत्या खंडामध्ये उदयास आली?
- a. A) आशिया B) युरोप C) आफ्रिका D) ऑस्ट्रेलिया

"Education through self-help is our motto"-Karmaveer

Rayat Shikshan Sanstha's,

RAJARSHI CHHATRAPATI SHAHU COLLEGE, KOLHAPUR.

NAAC Reaccredited 'A' Grade (with CGPA 3.07) 3rd Cycle

CERTIFICATE

This is to certify that, Shri/Smt. _____

Mother's Name _____

Class _____ of _____ College _____

has successfully completed the Career Oriented/Certificate Course in _____

organized by **Rajarshi Chhatrapati Shahu College, Kolhapur.**

Course organized academic year _____

Course Coordinator

Principal

